

Arbetarklassen och invandringen

Jan Tullberg

Integrationsdebatten har en stark tendens att fokusera på invandrarna och deras problem i det svenska samhället trots att helhetsperspektivet rimligtvis är stora förbättringar jämfört med deras situation i hemlandet. Den omfattande invandringen medför avsevärda försämringar för många svenskar, i synnerhet arbetarklassen. De nackdelarna diskuteras i denna artikel.

Tidigare fanns det ett fokuserat intresse för den inhemska arbetarklassen och tre komponenter förändrade deras levnadsförhållanden till det bättre. Klassiska arbetarjobb minskade, men många av arbetarklassens barn har inte blivit arbetslösa utan, genom klassresor, medelklass. För det andra blir klassresorna från arbetarklassen en faktor som stöder löneförbättringar för de mindre kvalificerade jobb som inte rationaliseras bort. För det tredje skapas resurser som kan transfereras till en mindre hårt arbetande del av arbetarklassen, en grupp som ofta betecknas med termer som underklass eller trasproletariat.

Under en lång tid har arbetarklassens villkor förbättrats genom dessa tre förändringar, men den situationen påverkas radikalt av den omfattande invandringen. En första förändring är att den inhemska underklassen tappar den prioritet som ges den grupp som ses som den mest hjälpbehövande. Att hjälpa dem som utpekats som de mest utsatta uppfattas som central av såväl en kristen som en socialistisk tradition och diskuteras flitigt i akademiska kretsar som John Rawls differensprincip. Det finns nu en ny grupp som anses ha det svårare och behöver mer hjälp.

De invandrare som kommer till Sverige – huvudsakligen asylsökanden, med otillräckliga skäl för asyl, och anhöriga till personer som inte heller är flyktingar – anses utgöra en högprioriterad grupp. Den svenska underklassen bortprioriteras liksom de mest utsatta, de flyktingarna som lever i tredje världen med en assistans från FN som är en bråkdel av vad Sverige lägger ner på sina asylsökande. Invandrarna, vilka till ca 6 % utgörs av flyktingar skall inkluderas i Sverige, medan riktiga flyktingar, långt från Sverige ligger utanför en empati som är sentimental och närsynt. Det ursäktas med att dessa flyktingar bara är utlänningar, medan invandrarna skall ses som svenskar och därmed ha rätt till en svensk standard; ja generell bekostas de betydligt mer än svenskar av det allmänna. Det anses lite

opassande i den svenska debatten att nämna den ekonomiska prioritering som görs. ”Ensamkommande flyktingbarn” får resurser som vida överstiger vad som satsas på fosterhem, åldringsvård mm. Den rörliga statliga ersättningen på 1 900 kr per dygn överstiger mer än hundrafalt den internationella fattigdomsgränsen (en dollar om dagen vid 1995 års penningvärde). Ja ersättningen motsvarar ungefär vad en svensk familj på fyra personer betalar för ett dygn vid ett *all inclusive* hotell vid Röda havet.

Eftersom den stora svenska medelklassen har det bättre än den genomsnittlige invandraren uppfattas varje framsteg för invandrare i konkurrens med svenska individer som en seger för ökad jämlikhet. Utvecklingen går från lika spelregler till prioritering så att invandrarna gynnas jämfört med svenskar. Denna diskriminering ses som en form av rättvisa eftersom skillnaden mellan de två etniska grupperna minskar. Kan en sådan politik föras utan att med nödvändighet försämra för den svenska arbetarklassen?

Förtur till bostäder diskriminerar inte öppen inhemska ungdom, men när en svensk 25-åring söker bostad är det lätt att uppfatta en konkurrerande invandrades situation som mer behjärtansvärd och den unge svensken nödgas bo kvar hos sina föräldrar. När svenska sökanden prioriteras ner i bostadskön kan medelklassens barn i viss utsträckning få hjälp av sina föräldrar till att köpa dyra bostadsrätter, men svenska ungdomar med mindre bemedlade föräldrar får problem.

Skolkostnaderna i Sveriges har redan differentierats så att ”invandrartäta skolor” genomgående får betydligt mer resurser. I vissa fall är lärartätheten den dubbla med en budget upp till 100 % mer per elev. Insatser för barn från studieovana miljöer inriktas mot invandrade, då de senare anses ha både etnicitet och klass som handikapp. Ett inflytande för mångkulturalism och proportionalism gör att invandrarnas underrepresentation i högre sociala grupper ges prioritet som det centrala problemet; det är invandrarnas klassresa som skall uppmuntras. Det blir till och med så att några svenska elever som inte lär sig att läsa under nio år i skolan inte blir något ensidigt negativt som visar på en dålig skola, utan något halvbra; skolan är i alla fall inte är etniskt skiktad så att det bara är invandrarbarn som presterar de helt otillfredsställande resultaten. Den lärare som vill minimera kritik från politiskt anpassliga överordnade lägger ner sin extra kraft på några av de invandrade eftersläntrarna snarare än de svenska. Varje svensk konfliktundvikande medelklassperson vet att vid varje utvärdering är ”rasism” den farligaste stämpeln. Den logiken gör att skolan blir ytterligare ett område där

den inhemska arbetarklassen prioriteras ner.

Invandrarnas låga förvärvsprocent lockar till speciella åtgärder. ”Instejsjobben” riktar sig öppet till invandrare och diskriminerar svenskar. Annars är det oftast en nödortfikt maskerad diskriminering som gäller enligt amerikansk förebild. Liksom där kan en öppen favorisering genom *affirmative action* anses vara olaglig diskriminering, men om det görs lite slugare så accepteras det. En sådan idé är ”etnisk kompetens”, en ospecificerad kunskap som invandrarna kan anses ha men svenskar sakna. ”Nystartzoner” är ett nytt förslag som kan förväntas resultera i omlokalisering av arbeten till invandrantäta områden.

Välfärdsstatens sista skyddsnät socialhjälp (nyligen omdöpt till eufemismen ”förvärvsstöd”) har en kraftig invandrabias. I dagens Sverige är det normalt i en vanlig kommun att 60 % av förvärvsstödet ges till invandrare som utgör 15 % av kommunens innevånare. Den genomsnittlige invandraren får över sju gånger mer i bidrag än den genomsnittlige svensken.

Det vore enögt att hävda att invandringen är orsak till alla problem i ekonomin eller skolan. Men det är lika enögt att förneka att den omfattande invandringen ökar de akuta problemen i en rad olika samhällssektorer.

När etablissemang överger dem och medelklassen tiger uppfattar många i arbetarklassen att det sociala kontraktet är brutet. Det finns inte längre ett nationellt projekt där den inhemska befolkningen prioriteras jämfört med utlänningar. En del nyliberaler kan se detta som en önskvärd utveckling, men den svenska arbetarklassen, liksom den invandrade, lär välja mer kollektivistiska än liberala lösningar. Endast politiker som önskar ett samhälle med skärpta motsättningar har skäl att vara nöjda. Både en socialdemokratisk välfärdsstat och ett liberalt välfärdssamhälle hotas av den rådande invandringspolitiken.